

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 23.9.2021
COM(2021) 547 final

2021/0291 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

**om ændring af direktiv 2014/53/EU om harmonisering af medlemsstaternes love om
tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet**

(EØS-relevant tekst)

{SEC(2021) 318 final} - {SWD(2021) 244 final} - {SWD(2021) 245 final} -
{SWD(2021) 246 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

- **Forslagets begrundelse og formål**

Siden 2009 har Kommissionen forsøgt at begrænse fragmenteringen af markedet for grænseflader til opladning af mobiltelefoner og lignende enheder. Disse initiativer førte imidlertid kun til frivillige ordninger, der ikke er juridisk bindende, og som derfor ikke sikrer en konsekvent og ensartet anvendelse.

Efter anmodning fra Kommissionen blev flere store fabrikanter af mobiltelefoner i juni 2009 enige om at undertegne et aftalememorandum om harmonisering af opladere til mobiltelefoner med datadeling¹, der sælges i EU. De undertegnede parter blev enige om at udvikle en fælles specifikation baseret på USB 2.0 micro B-stik, der ville gøre det muligt at opnå fuld kompatibilitet med de markedsførte mobiltelefoner, hvad angår opladning.

Aftalememorandummet reducerede fragmenteringen af markedet og skabte næsten global tilpasning. Gennemførelsen af aftalememorandummet førte til en effektiv reduktion af antallet af opladningsløsninger for mobiltelefoner fra 30 til kun tre. Aftalememorandummet gav imidlertid også mulighed for at anvende ejendomsretligt beskyttede grænseflader til opladning, og en sådan løsning bliver fortsat brugt af en stor mobiltelefonfabrikant, hvilket forhindrer fuld interoperabilitet. Desuden tog aftalememorandummet aldrig fat på de miljømæssige udfordringer, der opstår som følge af den fortsatte eksistens af disse forskellige grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning.

Uden en indsats fra EU forventes denne fragmentering af markedet for grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning at vare ved, og der vil fortsat ikke blive gjort noget ved miljøvirkningerne.

Lige siden aftalememorandummet udløb i 2014 (efter to forlængelsesskrivelser), har Europa-Kommissionen forsøgt at fremme vedtagelsen af en ny frivillig aftale. Efter flere runder af drøftelser blandt de relevante fabrikanter og udveksling af synspunkter med Kommissionen foreslog branchen i marts 2018 et nyt aftalememorandum om en ny fælles opladningsløsning for smartphones. Kommissionen anså imidlertid ikke det nye aftalememorandum for at være tilfredsstillende, da det ikke er i overensstemmelse med EU's harmoniseringsmål, som har til formål at begrænse fragmenteringen af opladningsløsninger (både grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning) for mobiltelefoner og lignende enheder af radioudstyr. I forslaget til det nye aftalememorandum var der stadig mulighed for ejendomsretligt beskyttede løsninger (sælgerspecifikke tilslutningsløsninger), som Kommissionen ikke længere anser for berettigede i betragtning af de tekniske fordele ved indførelsen af USB-C-stikket.

I den forbindelse iværksatte Kommissionen i 2018 en konsekvensanalyse af et muligt forslag, der har til formål at gennemføre en fælles løsning for opladning af mobiltelefoner (og eventuelt andre lignende kategorier eller klasser af radioudstyr). Mens det oprindelige formål med dette initiativ var at forbedre brugervenligheden, konkluderede undersøgelsen, at indførelsen af en fælles grænseflade til opladning og en fælles kommunikationsprotokol for opladning på siden af radioudstyret (smartphones, men muligvis også tablets, kameraer,

¹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/2417/attachments/1/translations>.

læsere osv.), samtidig med at der tilskyndes til eller pålægges adskillelse (dvs. levering af radioudstyr uden oplader til slutbrugeren), vil være til gavn for forbrugerne og reducere elektronisk affald (e-affald). I undersøgelsen blev det konkluderet, at hvis der kun skete en harmonisering af grænsefladen til opladning (for radioudstyr, der oplades via et kabel, hvor denne grænseflade er ladestikket), ville det ikke sikre fuld interoperabilitet med hensyn til opladning. Faktisk findes der i øjeblikket forskellige kommunikationsprotokoller for opladning, som ikke alle sikrer den samme opladningsydeevne, hvis der anvendes opladere af et andet mærke. Undersøgelsen konkluderede desuden, at en fælles opladningsenhed på tværs af forskellige typer radioudstyr sandsynligvis vil øge brugervenligheden generelt. Hvad angår trådløs opladning (dvs. mere generelt en opladningsteknologi, der ikke bruger kabler) blev det konkluderet i undersøgelsen, at hvis der skete yderligere fremskridt inden for trådløs opladningsteknologi, ville dette kunne undergrave berettigelsen af en fælles opladningsløsning ved i væsentlig grad at mindske relevansen af opladning via kabel generelt. I lyset af disse konklusioner iværksatte Kommissionen i oktober 2020 to supplerende undersøgelser om hhv. adskillelse af mobiltelefoner og lignende bærbare elektroniske enheder fra deres opladere og trådløse opladningsteknologier for at styrke evidensgrundlaget for forslaget.

I januar 2020 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning², der opfordrede til hurtig vedtagelse af en standard for universaloplader til mobiltelefoner for at undgå yderligere fragmentering af det indre marked. Særligt blev Kommissionen i beslutningen bl.a. opfordret til om nødvendigt at vedtage en lovgivningsmæssig foranstaltning med henblik på at indføre en universaloplader I beslutningen blev Kommissionen også opfordret til at sikre, at forbrugere ikke længere er forpligtet til at købe nye opladere til nye enheder af radioudstyr og til at indføre adskillellesforanstaltninger (bestående i levering af radioudstyr uden oplader til slutbrugeren) med en fælles opladningsløsning, da målet om at reducere mængden af opladere, der produceres om året, og dermed reducere mængden af elektronisk affald (e-affald) ellers ikke vil blive nået.

I Kommissionens tilpassede arbejdsprogram for 2020³ fremgår det udtrykkeligt, at der vil blive fremsat et nyt forslag om universaloplader til lignende kategorier eller klasser af radioudstyr.

For at nå det endelige mål om en universaloplader og som en forudsætning for virkningsfuld og meningsfuld adskillelse skal radioudstyret ifølge de tre understøttende undersøgelser, omfatte: en harmoniseret grænseflade til opladning i enden af radioudstyret (ladestikket, hvis der er tale om radioudstyr, der oplades via kabel), minimumskrav til interoperabilitet for opladning gennem en harmoniseret kommunikationsprotokol for opladning og detaljerede oplysninger om krav til opladning af radioudstyret.

Konstruktion af radioudstyr falder ind under anvendelsesområdet for direktiv 2014/53/EU⁴ om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet. På den anden side falder egenskaberne ved den eksterne strømforsyning ind under

² 2019/2983(RSP)

³ COM(2020) 440 final

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/53/EU af 16. april 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet og om ophævelse af direktiv 1999/5/EF (EUT L 153 af 22.5.2014, s. 62).

anvendelsesområdet for direktiv 2009/125/EF om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter⁵.

Nærværende forslag har til formål at forhindre en fragmentering af markedet hvad angår grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning, med henblik på at øge brugervenligheden og reducere e-affald. Det vil navnlig:

- harmonisere grænsefladen for opladning af mobiltelefoner og lignende kategorier eller klasser af radioudstyr (tablets, digitalkameraer, hovedtelefoner med eller uden mikrofon, håndholdte videospillekonsoller og bærbare højttalere), der oplades via kabel, så de kan oplades vha. et fælles ladestik
- sikre, at sådanne enheder, når de understøtter hurtig opladning, mindst indeholder den samme kommunikationsprotokol for opladning
- muliggøre fremtidig harmonisering på dette område som reaktion på den teknologiske udvikling, herunder af alle typer opladningsgrænseflade med undtagelse af opladning via kabel
- indføre krav, således at slutbrugerne ikke er forpligtet til at købe en ny oplader, når de køber en ny mobiltelefon eller lignende radioudstyr, og
- indføre krav, således at slutbrugerne modtager de nødvendige oplysninger om opladningsegenskaberne og den oplader, der kan anvendes, når de køber en mobiltelefon eller lignende radioudstyr.

Der er blevet gennemført en konsekvensanalyse for at undersøge de politiske muligheder for:

- a) harmonisering af grænsefladen for opladning af radioudstyr
- b) understøttelse af den relevante kommunikationsprotokol for opladning i radioudstyret og oplysning af forbrugerne om opladningsegenskaberne og
- c) som minimum tilgængeliggørelse på markedet af en adskilt løsning.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (EUT L 285 af 31.10.2009, s. 10).

Politisk løsningsmodel	(A) Harmonisering af stikket i enden af udstyret	(B) Understøttelse af relevante opladningsprotokoller for slutproduktet og oplysning af forbrugere om opladningsegenskaberne	(C) Som minimum tilgængeliggørelse på markedet af en adskilt løsning ⁶ .
Mulighed 0	Ingen foranstaltninger	Ingen foranstaltninger	Ingen foranstaltninger
Mulighed 1	Obligatorisk	Ingen foranstaltninger	Ingen foranstaltninger
Mulighed 2	Ingen foranstaltninger	Obligatorisk	Ingen foranstaltninger
Mulighed 3	Ingen foranstaltninger	Obligatorisk	Obligatorisk
Mulighed 4	Obligatorisk	Obligatorisk	Ingen foranstaltninger
Mulighed 5	Obligatorisk	Obligatorisk	Obligatorisk

For alle løsningsmodeller er der delmuligheder med et snævert anvendelsesområde (dvs. kun gældende for mobiltelefoner) eller et bredere anvendelsesområde (gældende for visse enheder med opladningsegenskaber, der kan sammenlignes med en mobiltelefon). Den foretrukne løsningsmodel er løsningsmodel 5 med et bredt anvendelsesområde, da den indebærer en mere retfærdig afvejning mellem alle målene og muliggør en win-win-situation for flertallet af interessenter og for miljøet.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Med forslaget indføres der yderligere krav for mobiltelefoner og lignende kategorier eller klasse af radioudstyr i direktiv 2014/53/EU, som fastsætter en lovramme for tilgængeliggørelse på markedet og ibrugtagning i Unionen af radioudstyr, og en garanti for, at det indre marked fungerer korrekt for dette udstyr.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget vedrører Kommissionens handlingsplan for den cirkulære økonomi, der bebuder initiativer, som påvirker hele produktets livscyklus, dvs. som er rettet mod produkternes udformning, som fremmer processer i den cirkulære økonomi, som tilskynder til bæredygtigt forbrug og som har til formål at sikre, at de anvendte ressourcer bevares i EU's økonomi så længe som muligt.

Et forslag til lovgivning om universalopladere til mobiltelefoner og lignende kategorier eller klasser af radioudstyr er medtaget under den anden prioritet i Kommissionens arbejdsprogram for 2020 ("Et Europa klar til den digitale tidsalder").

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

⁶ Dvs. at udstyret sælges uden oplader (et aftageligt kabel vil stadig være tilladt)

- **Retsgrundlag**

Forslaget bygger på samme retsgrundlag som den retsakt, der ændres, dvs. artikel 114 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Det indre marked er en kompetence, som deles mellem EU og medlemsstaterne.

Et af målsætningerne i direktiv 2014/53/EU er at sikre et velfungerende indre marked. Artikel 3, stk. 3, litra a), i direktivet, som finder anvendelse hvis Kommissionen vedtager en relevant delegeret retsakt, henviser til universalopladere.

Af betragtning 12 i direktivet fremgår det, at interoperabilitet mellem radioudstyr og tilbehør, såsom opladere, forenkler anvendelsen af radioudstyr og mindsker omfanget af unødvendigt affald samt unødige omkostninger.

En manglende harmonisering på dette område vil føre til væsentlige forskelle mellem medlemsstaternes love, forordninger, administrative bestemmelser eller praksis om interoperabilitet for mobiltelefoner og lignende kategorier eller klasser af radioudstyr med fælles opladningsenhed og om adskillelse.

Foranstaltninger på nationalt plan for at afhjælpe problemerne kan hindre den frie bevægelighed for varer. Desuden er foranstaltninger på nationalt plan begrænset til den eller de pågældende medlemsstaters område. I lyset af den voksende internationalisering af samhandelen er antallet af grænseoverskridende sager konstant stigende. En koordineret indsats på EU-plan vil opnå de aftalte mål langt mere effektivt og vil navnlig gøre markedsovervågningen mere effektiv. Det er således hensigtsmæssigt at træffe foranstaltninger på EU-plan.

- **Proportionalitetsprincippet**

I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går de foreslåede ændringer ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå de fastlagte mål.

De nye eller ændrede krav udgør ikke unødvendige byrder og omkostninger for erhvervslivet, herunder især for små og mellemstore virksomheder, eller administrationerne. Der, hvor der er konstateret negative virkninger, viser analysen af den foretrukne løsning, at denne er den mest hensigtsmæssige løsning.

- **Valg af retsakt**

De relevante bestemmelser i direktiv 2014/53/EU kan ændres ved hjælp af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2014/53/EU. Ændringsdirektivet bør gennemføres af medlemsstaterne i deres nationale lovgivning.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interesserede parter**

Følgende høringsaktiviteter blev gennemført mellem maj 2019 april 2021 for at vurdere mulige områder, der skal revideres, samt virkningerne af den foreslåede løsningsmodel på forskellige områder:

- En indledende konsekvensanalyse (2018-2019) var rettet mod borgere, forbrugerorganisationer, ikke-statslige organisationer (NGO'er), fabrikantsammenslutninger og individuelle fabrikanter.
- En offentlig høring (2019) var rettet mod medlemsstater, borgere, forbrugerorganisationer, NGO'er, fabrikantsammenslutninger og individuelle fabrikanter.
- To forbrugerundersøgelser (2019 og 2021) var rettet mod borgere.
- En interessentundersøgelse (2020-2021) var rettet mod medlemsstater, borgere, forbrugerorganisationer og fabrikanter.
- Måltrettede interviews (2021) var rettet mod forbrugerorganisationer, miljøorganisationer, markedsovervågningsmyndigheder, NGO'er, fabrikantsammenslutninger og fabrikanter.
- Ekspertgruppemøder var rettet mod forbrugerorganisationer, medlemsstater, markedsovervågningsmyndigheder, NGO'er, fabrikantsammenslutninger og fabrikanter.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Kommissionen iværksatte en konsekvensanalyse, der blev understøttet af tre undersøgelser af et muligt lovforslag, som har til formål at: fjerne fragmenteringen og øge brugervenligheden, mindske e-affald, være fremtidsorienteret og overvåge situationen med hensyn til fremtidige opladningsteknologier (f.eks. trådløse) for at forhindre fragmentering uden at hæmme innovationen. De tre understøttende undersøgelser er: en konsekvensanalyse om en fælles løsning for opladning af mobiltelefoner og muligvis andre små og mellemstore bærbare enheder ("den første undersøgelse")⁷, en vurdering af status for trådløse opladningsteknologier, der anvendes til mobiltelefoner og lignende udstyr ("den anden undersøgelse") og en konsekvensanalyse om adskillelse af opladere ("den tredje undersøgelse").

- **Konsekvensanalyse**

Den *første støtteundersøgelse* viste, at aftalememorandummet fra 2009 har været effektiv med hensyn til at harmonisere opladningsløsninger (både opladningsgrænsefladen og kommunikationsprotokollerne) og at øge brugervenligheden. Der var imidlertid ikke opnået fuld harmonisering af opladningsløsningerne. Derudover var der ikke opnået adskillelse i nævneværdigt omfang, da kun nogle få fabrikanter i Unionen gav forbrugerne mulighed for at købe en telefon uden oplader, og dermed var de forventede fordele for miljøet begrænsede.

Den første undersøgelse viste, at et flertal af de EU-borgere, som deltog i Kommissionens offentlige høring om mobiltelefonopladere var utilfredse (41 %) eller meget utilfredse (22 %) med "den nuværende situation med hensyn til mobiltelefonopladere og deres integrerede

⁷ <https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/c6fadfea-4641-11ea-b81b-01aa75ed71a1>

anvendelse", og 76 % var enige eller meget enige i, at den nuværende situation medfører ulemper for brugere af mobiltelefoner. Der syntes også at være opbakning blandt respondenterne til en universaloplader. 63 % gik ind for, at Unionen udøvede sine lovgivningsmæssige beføjelser til at indføre en universaloplader, mens 31 % mente, at Unionen burde fremme en brancheoverenskomst. Kun 6 % af borgerne foreslog, at Unionen skulle afholde sig fra enhver form for indgriben. Offentlige myndigheder, NGO'er og forbrugerorganisationer udtrykte også deres støtte til en universaloplader.

Den første undersøgelse viste også, at forbruget af råmaterialer til fremstilling af opladere har miljømæssige virkninger og virkninger i form af produktion af e-affald, når produktet er udtjent. Det blev anslået, at mobiltelefonopladere stod for omkring 11 000 ton e-affald i 2018, og at de genererede livscyklusmissioner lå på ca. 600 kt CO₂-ækvivalenter. Disse tal forventes at stige i de kommende år, primært som følge af den stadig større anvendelse af hurtigere opladere.

Undersøgelsen henviser til en anden vigtig teknologisk udvikling: opladning uden elektrisk kontakt (trådløs opladning). Denne teknologi er baseret på en grænseflade for opladning, der ikke anvender en særligt ladestik (i modsætning til radioudstyr, der oplades via et kabel). Siden indførelsen af telefoner, der understøtter trådløs opladning, er forbrugernes interesse for disse steget støt. Mellem 2016 og 2018 blev salget seksdoblet til ca. 44 mio. enheder, eller omkring 28 % af det samlede salg i 2018⁸. Denne teknologi betragtes imidlertid ikke som en erstatning for opladning via kabel på nuværende tidspunkt pga. disse opladeres effektivitet. På grund af den nuværende sameksistens af trådløs opladning og almindelig opladning via kabel, er potentialet for reduktion af e-affald desuden begrænset, da trådløse opladere gør mere intensiv brug af materialer end opladere med kabel.

I den første undersøgelse blev det også vurderet, hvorvidt et initiativ om en universaloplader kunne støtte den nuværende tendens til frivillig adskillelse (dvs. erhvervsdrivende, der tilbyder telefoner uden oplader) for at sikre miljømæssige fordele og give kunderne mulighed herfor. Det blev konkluderet, at et sådant initiativ, ledsaget af andre foranstaltninger til fremme adskillelse, kunne bidrage til EU's miljømål. Jo højere grad af adskillelse, jo større er fordelene for miljøet og for forbrugerne i form af omkostningsbesparelser og brugervenlighed.

Ifølge den *anden undersøgelse* er trådløs opladning stadig en teknologi under udvikling, og der ses en lav fragmentering af grænsefladerne til opladning og et højt niveau af interoperabilitet mellem opladningsløsningerne. Det ville derfor være for tidligt at indføre obligatoriske krav for denne teknologi. Men efterhånden som teknologien udvikler sig og breder sig til flere produkter, kan der opstå fragmentering, hvis der anvendes forskellige grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning.

Ifølge den *tredje undersøgelse* indebærer adskillelsesmulighederne meget klare og tydelige afvejninger, hvor den vigtigste er miljømæssige fordele i forhold til økonomiske tab og lavere brugervenlighed for forbrugerne. Flertallet af respondenterne i interessenundersøgelse (offentlige myndigheder, civilsamfundsorganisationer og private borgere) foretrak muligheden for at forpligte fabrikanten og distributøren til at give kunderne mulighed for selv at vælge, om de ville købe en ny ekstern strømforsyning og/eller et kabel ved køb af en ny mobiltelefon. Dog mente seks ud af ti respondenter fra industrien, at hver

⁸ Bemærk, at disse tal henviser til telefoner, der understøtter trådløs opladning, dvs. ikke til telefoner, der sælges med en trådløs opladningsenhed, men dem, som kan oplades via en trådløs opladningsenhed, der skal købes separat.

mobiltelefonfabrikant eller -distributør frit bør kunne vælge, hvordan de sælger deres telefoner og opladere (dvs. hvad produktpakken skal indeholde).

Den tredje undersøgelse viste, at visse fabrikanter (der tegnede sig for 30-40 % af markedsandelen) i oktober 2020 havde meddelt, at eksterne strømforsyninger (og andet tilbehør) ville blive fjernet fra produktpakken for visse nye modeller. Andre overvejer stadig deres muligheder, og det er meget sandsynligt, at i det mindste nogle af dem vil begynde at tilbyde adskilte løsninger i den nærmeste fremtid. Dog tøver de fabrikanter, som har investeret intensivt i opladningsteknologier, der er ejendomsretligt beskyttede, fordi den høje opladningsdygtighed for deres kombinerede telefoner og strømforsyninger er en vigtig del af deres markedsføringsstrategi. Fabrikanterne, der har udviklet disse løsninger, kan imidlertid ikke bevise, at dette skyldes udviklingen og ikke det faktum, at deres løsninger hindrer eller begrænser effektiviteten, når der anvendes andre opladere.

Forudsætningen for en effektiv og meningsfyldt adskillelse er derfor en harmoniseret grænseflade til opladning i enden af radioudstyret (hvis der er tale om radioudstyr, der oplades via kabel, ladestikket), fælles minimumskrav til interoperabilitet for opladning gennem en harmoniseret kommunikationsprotokol for opladning og formidling af oplysninger om opladningskrav for deres radioudstyr.

En konsekvensanalyse, som undersøgte de politiske løsningsmodeller, er blevet gennemført, og den kombinerer de tre (3) forskellige foranstaltninger: a) harmonisering af grænsefladen for opladning af radioudstyr b) understøttelse af den relevante kommunikationsprotokol for opladning i radioudstyret og oplysning af forbrugerne om opladningsegenskaberne c) som minimum tilgængeliggørelse på markedet af en adskilt løsning.

For alle løsningsmodeller er der delmuligheder med et snævert anvendelsesområde (dvs. kun mobiltelefoner) eller et bredere anvendelsesområde (visse enheder med opladningskarakteristika, der kan sammenlignes med en mobiltelefon). Den foretrukne løsningsmodel er løsningsmodel 5 med et bredt anvendelsesområde, da den indebærer en mere retfærdig afvejning mellem alle målene og en win-win-situation for flertallet af interessenter og miljøet.

Løsningsmodel 5 forventes at skabe miljømæssige fordele ved at reducere drivhusgasemissioner med omkring 180 kt CO₂-ækvivalenter om året, materialeanvendelse med omkring 2 600 ton om året og e-affald med 980 ton om året. Adskillelsen af den eksterne strømforsyning er det, der bidrager mest hertil på grund af en lavere ressourceudvinding og en nedsat produktion, transport, anvendelse og bortskaffelse af opladerne.

Hvad angår brugervenlighed vil den foretrukne løsning sikre interoperabilitet gennem en fælles grænseflade og fælles opladningsegenskaber, og dermed mindske salget af separate eksterne strømforsyninger og kabler og fremme deres genanvendelse. Med hensyn til harmoniseringen af ladegrænsefladen er kravet om et USB-ladestik af type C på radioudstyret tilstrækkeligt til at afhjælpe de ulemper, som forbrugere, der ikke er i stand til at oplade deres udstyr, udsættes for, fordi der ikke er nogen kompatibel oplader til rådighed. Dette vil også udmønte sig i en reduktion i forbrugernes udgifter til disse enheder på ca. 250 mio. EUR om året.

Den foretrukne løsningsmodel forventes at øge de erhvervsdrivendes samlede omsætning med 105 mio. EUR om året. Den øgede omsætning for detailhandlere og distributører (457 mio. EUR årligt) som skyldes, at opladere ikke længere vil følge med udstyret og derfor oftere vil blive købt særskilt, opvejer den negative indvirkning på udstyrsfabrikanternes omsætning

(352 mio. EUR årligt) som følge af indførelsen af den fælles grænseflade for udstyrsfabrikanter samt tabet af fortjeneste for fabrikanter af strømforsyninger.

De direkte omkostninger for fabrikanter, der ikke anvender den fælles grænseflade og bliver nødt til at lave deres udstyr om, vil blive afbødet af en overgangsperiode og anses derfor for at være ubetydelige. De direkte omkostninger for fabrikanter, der i øjeblikket anvender ejendomsretligt beskyttede kommunikationsprotokoller til hurtig opladning, som ikke er kompatible med den fælles løsning, anslås til 30 mio. EUR. De indirekte omkostninger er vanskelige at anslå (på grund af fabrikanternes manglende vilje til at videregive sådanne oplysninger) og vil alene komme fra tabet af royalties for fabrikanter, der ikke allerede anvender den fælles grænseflade i deres produkter.

	Overskud (årligt)	Omkostninger (årligt)
Drivhusgasemissioner	180 kt CO ₂ -ækvivalenter	
Materialeanvendelse	2 600 ton	
E-affald	980 ton	
Forbrug	250 mio. EUR	
Omsætning for detailhandlere og distributører	457 mio. EUR	
Omsætning for fabrikanter på verdensplan		352 mio. EUR
Ændring af udstyr til implementering af fælles grænseflade		Indeholdt i ovenstående. Afhjulpet ved overgangsperioden, da stadig flere fabrikanter vil gå i retning af den fælles grænseflade, selv i basisscenariet
Implementering af en fælles kommunikationsprotokol for opladning		Indeholdt i ovenstående.
Implementering af en adskillelsesløsning		Indeholdt i ovenstående.
Tab af royalties		Ikke kendt

- **Målrettet regulering og forenkling**

Direktiv 2014/53/EU pålægger allerede fabrikanterne at sikre, at radioudstyr, der bringes i omsætning på EU-markedet konstrueres og fremstilles i overensstemmelse med de væsentlige krav fastsat i nævnte direktiv, og at udstyret er ledsaget af relevante oplysninger (f.eks. vedrørende sikkerhed, den tilsigtede brug af radioudstyret og brugsrestriktioner). De nye krav vil kun gælde for visse kategorier eller klasser af radioudstyr og forventes derfor ikke at skabe yderligere byrder.

Ændringerne er ikke omfattende og ændrer ikke den nuværende retlige ramme for radioudstyr i væsentlig grad.

- **Grundlæggende rettigheder**

En harmonisering af grænsefladen for mobiltelefoner og andet lignende udstyr, hvis de oplades via kabel, således at disse kan oplades ved hjælp af et fælles ladestik og en fælles kommunikationsprotokol for opladning, og en adskillelse af udstyret fra deres opladere vil øge miljøbeskyttelsesniveauet (chartrets artikel 37) og forbrugerbeskyttelsen (chartrets artikel 38).

Det anslås, at mobiltelefonopladere stod for omkring 11 000 ton e-affald i 2018, og at de dermed forbundne livscyklusemissioner lå på ca. 600 kt CO₂-ækvivalenter. Disse tal forventes at stige noget i de kommende år, navnlig som følge af den stadig større anvendelse af hurtigopladere.

Dette forslag vil således reducere miljøaffald og sikre brugervenlighed.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Dette forslag har ingen virkninger for Unionens budget.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Forslaget går ud på at ændre direktiv 2014/53/EU, hvori det i artikel 47 fastsættes, at:

- Kommissionen skal revidere direktivets anvendelse og derefter aflægge rapport herom 2 år efter anvendelsesdatoen for direktivet og derefter hvert femte år, og
- medlemsstaterne skal forelægge Kommissionen en rapport om anvendelsen et år efter anvendelsesdatoen og derefter hvert andet år.

Artikel 2 i forslaget fastsætter, at medlemsstaterne skal underrette Kommissionen om gennemførelsen af ændringerne.

- **Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde**

Den foreslåede retsakt er af relevans for EØS og bør derfor omfatte hele EØS-området.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Artikel 1 i forslaget ændrer visse bestemmelser i direktiv 2014/53/EU.

De væsentligste ændringer, der skal foretages i direktiv 2014/53/EU med forslaget, er følgende:

- 1) Der tilføjes et nyt stykke i artikel 3 (som fastsætter de væsentlige krav), og der indsættes et nyt bilag.

Nyt stk. 4 (artikel 3): Ifølge dette stykke skal radioudstyr opført i et nyt bilag (del I) tilføjet ved forslaget være i overensstemmelse med den grænseflade til og den kommunikationsprotokol for opladning, der er beskrevet i dette nye bilag. Ved samme stykke tillægges Kommissionen beføjelser til, ved hjælp af delegerede retsakter, at ændre indholdet af det nye bilag, så det også i fremtiden, om nødvendigt, vil være muligt at regulere andre typer af opladningsteknologier end opladning via kabel.

Nyt bilag (del I): Det kræves, at mobiltelefoner og lignende radioudstyr, hvis de kan oplades via kabel, er udstyret med USB Type C-stik, og, hvis de samtidig kræver opladning ved spændinger over 5 volt eller en strømstyrke på over 3 ampere eller en effekt på over 15 watt, er udstyret med opladningskommunikationsprotokollen for USB-strømforsyning.

- 2) Der indsættes en ny artikel 3a om levering af visse kategorier eller klasser af radioudstyr uden opladere.
- 3) Ved denne nye artikel fastsættes det, at hvis en erhvervsdrivende leverer radioudstyr til slutbrugerne sammen med en oplader, så skal den erhvervsdrivende også tilbyde alle slutbrugere det samme radioudstyr uden oplader.
- 4) Artikel 10, stk. 8, ændres, således at der tilføjes et nyt oplysningskrav.
- 5) Mere specifikt skal der for radioudstyr, for hvilket de nye krav i forslaget finder anvendelse, leveres oplysninger om dets opladningsegenskaber samt om strømforsyningen til opladeren, der kan anvendes sammen med det pågældende radioudstyr. De detaljerede oplysninger er nærmere beskrevet i det nye bilag (del II), og Kommissionen tillægges beføjelse til ved delegerede retsakter at ændre indholdet af dette nye bilag (del II).
- 6) Artikel 17, der fastsætter de gældende overensstemmelsesvurderingsprocedurer med henblik på at påvise overholdelse af de væsentlige krav i artikel 3 i direktiv 2014/53/EU, ændres for, i stk. 2, at tilføje henvisninger til disse nye krav, der foreslås indsat i artikel 3 i direktiv 2014/53/EU (væsentlige krav).
- 7) Fabrikanten vil således altid kunne vælge at følge den interne produktkontrolprocedure for at påvise overholdelse af disse nye krav (væsentlige krav).
- 8) Artikel 40 og 43 ændres for at bringe dem i overensstemmelse med de nye krav, som tilføjes i forslaget.
- 9) På denne måde får medlemsstaterne beføjelse til at træffe foranstaltninger over for de produkter, der ikke opfylder de nye krav.
- 10) Artikel 44, der omhandler delegerede beføjelser, ændres for at tilføje henvisninger til de delegerede beføjelser, som tillægges Kommissionen ved forslaget.

I henhold til artikel 2 skal medlemsstaterne gennemføre ændringerne senest den *[PO indsat venligst dato 12 måneder efter vedtagelsen]* og anvende dem fra den *[PO indsat venligst dato 12 måneder efter udløbet af overgangsperioden nævnt i afsnittet ovenfor]*.

De krav, der indføres med forslaget, vil ikke finde anvendelse på radioudstyr, der bringes i omsætning på EU-markedet før anvendelsesdatoen for nærværende direktiv.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV**om ændring af direktiv 2014/53/EU om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
 under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,
 under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og
 efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
 under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,
 under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²,
 efter den almindelige lovgivningsprocedure, og
 ud fra følgende betragtninger:

- (1) En af målsætningerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/53/EU³ er at sikre et velfungerende indre marked. Ifølge direktivets artikel 3, stk. 3, litra a), er et af de væsentlige krav, at radioudstyr skal kunne fungere med tilbehør, herunder særligt med universalopladere. I den forbindelse fremgår det af betragtning 12 i direktiv 2014/53/EU, at interoperabilitet mellem radioudstyr og tilbehør, såsom opladere, forenkler anvendelsen af radioudstyr og mindsker omfanget af unødvendigt affald samt unødige omkostninger.
- (2) Siden 2009 er der gjort en indsats på EU-plan for at begrænse fragmenteringen af grænsefladerne til opladning af mobiltelefoner og lignende radioudstyr. De nylige frivillige initiativer opfylder ikke fuldt ud Unionens politiske mål om at reducere elektronisk affald (e-affald), sikre brugervenlighed og undgå fragmentering af markedet for opladere.
- (3) Unionen er fast besluttet på at fremme en effektiv anvendelse af ressourcer ved at gå over til en ren, cirkulær økonomi gennem indførelse af initiativer som f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/19/EU⁴ og senest gennem indførelsen af den europæiske grønne pagt. Dette direktiv har til formål at reducere det e-affald, der produceres ved salg af radioudstyr og at reducere udvindingen af råmaterialer og CO₂-

¹ EUT C , , p. .

² EUT C , , p. .

³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/53/EU af 16. april 2014 om harmonisering af medlemsstaternes love om tilgængeliggørelse af radioudstyr på markedet og om ophævelse af direktiv 1999/5/EF (EUT L 153 af 22.5.2014, s. 62).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/19/EU af 4. juli 2012 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (EUT L 197 af 24.7.2012, s. 38).

emissionerne genereret ved produktion, transport og bortskaffelse af opladere og derved fremme en cirkulær økonomi.

- (4) Kommissionens handlingsplan for den cirkulære økonomi indeholdt initiativer vedrørende hele produktets livscyklus, som er rettet mod produkternes udformning, og som fremmer processer i den cirkulære økonomi, som tilskynder til bæredygtigt forbrug og som har til formål at sikre, at de anvendte ressourcer bevares i EU's økonomi så længe som muligt.
- (5) Kommissionen har gennemført en konsekvensanalyse, der har vist, at det indre marked ikke udnytter sit fulde potentiale, da en stadig stigende fragmentering af markedet for grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning for mobiltelefoner og andet lignende radioudstyr skaber mindre brugervenlighed og mere e-affald.
- (6) Interoperabiliteten mellem radioudstyr og tilbehør som f.eks. opladere hæmmes, da der eksisterer forskellige opladningsgrænseflader for visse kategorier eller klasser af radioudstyr, der anvender opladning via kabel, som f.eks. håndholdte mobiltelefoner, tablets, digitalkameraer, hovedtelefoner med eller uden mikrofon, håndholdte videospillekonsoller og bærbare højttalere. Derudover er der flere typer kommunikationsprotokoller for hurtig opladning, for hvilke der ikke altid er garanti for en minimal ydeevne. Derfor kræves der handling på EU-plan for at fremme en fælles grad af interoperabilitet og formidling af oplysninger om radioudstyrs opladningskarakteristika til slutbrugere. Der bør derfor indføres passende krav i direktiv 2014/53/EU vedrørende kommunikationsprotokoller til opladning, opladningsgrænsefladen (dvs. ladeetiketten) for disse kategorier eller klasser af radioudstyr, samt de oplysninger, der skal formidles til slutbrugerne om opladningsegenskaber for disse kategorier eller klasser af radioudstyr.
- (7) En manglende harmonisering på dette område vil føre til væsentlige forskelle mellem medlemsstaternes love, forordninger, administrative bestemmelser eller praksis om interoperabilitet for mobiltelefoner og lignende kategorier eller klasser af radioudstyr med deres opladere og om levering af radioudstyr uden opladere.
- (8) Størrelsen af det indre marked for genopladelige mobiltelefoner og lignende kategorier eller klasser af radioudstyr, udbredelsen af forskellige typer opladere til sådant radioudstyr og den betydelige grænseoverskridende handel med disse produkter kræver stærkere lovgivningsmæssige tiltag på EU-plan snarere end tiltag på nationalt plan eller gennem frivillige foranstaltninger, for at sikre et velfungerende indre marked.
- (9) Det er derfor nødvendigt at harmonisere grænsefladen til og kommunikationsprotokoller for opladning for visse kategorier eller klasser af radioudstyr, der oplades via kabel. Det er også nødvendigt at skabe grundlag for tilpasning til eventuelle fremtidige teknologiske fremskridt ved at indføre en harmonisering af grænsefladerne til og kommunikationsprotokollerne for opladning med hensyn til radioudstyr, der kan oplades på anden måde end via kabel, herunder opladning via radiobølger (trådløs opladning). En sådan harmonisering burde mindske miljøaffald, sikre brugervenlighed og undgå fragmentering af markedet mellem forskellige grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning, samt mellem alle initiativer på nationalt plan, der kan skabe handelshindringer på det indre marked.
- (10) En sådan harmonisering ville imidlertid være ufuldstændig, hvis den ikke kombineres med krav om kombineret salg af radioudstyr og opladere hertil samt oplysninger til slutbrugerne. En fragmentering af medlemsstaternes tilgange til omsætning af de

pågældende kategorier eller klasser af radioudstyr og opladere hertil ville hæmme den grænseoverskridende handel med disse produkter, f.eks. ved at gøre det nødvendigt for de erhvervsdrivende til at ompakke deres produkter alt efter den medlemsstat, som produkterne skal leveres i. Dette ville igen medføre øgede ulemper for forbrugerne og ville skabe unødvendigt e-affald og dermed udligne fordelene ved harmoniseringen af grænsefladen til og kommunikationsprotokollen for opladning. Det er derfor nødvendigt at indføre krav for at sikre, at slutbrugerne ikke er forpligtet til at købe en ny oplader, når de køber en ny mobiltelefon eller lignende radioudstyr. For at sikre effektiviteten af sådanne krav bør slutbrugerne modtage de nødvendige oplysninger om opladningsegenskaberne, når de køber en mobiltelefon eller lignende radioudstyr.

- (11) Det er teknisk muligt at definere USB Type-C som fælles ladestik for de relevante kategorier eller klasser af radioudstyr. USB Type-C-teknologien, der anvendes globalt, er blevet vedtaget på internationalt standardiseringsniveau og er blevet indarbejdet i det europæiske system af Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering (CENELEC) under den europæiske standardserie EN IEC 62680-1⁵.
- (12) USB Type-C er en teknologi, der allerede er fælles for mange kategorier eller klasser af radioudstyr, da den leverer opladning og dataoverførsel af høj kvalitet. Når den kombineres med opladningskommunikationsprotokollen for USB-strømforsyning kan Type-C-stikudtaget levere op til 100 W strøm og giver derfor rigelig plads til yderligere udvikling af hurtige opladningsløsninger, mens markedet får mulighed for at tage højde for lavpristelefoner, der ikke kræver hurtig opladning. Mobiltelefoner og lignende radioudstyr, der understøtter hurtig opladning, kan indeholde USB-strømforsyningsspecifikationen, som beskrevet i standard EN IEC 62680-1-2:2020 "USB-grænseflader for data og energi – Del 1-2: Fælles komponenter – USB-strømforsyningsspecifikation".
- (13) Hvad angår opladning på anden måde end via kabel, kan der i fremtiden udvikles divergerende løsninger, der kan have en negativ indvirkning på interoperabiliteten, brugervenligheden og miljøet. Selv om det er for tidligt at indføre specifikke krav til sådanne løsninger på nuværende tidspunkt bør Kommissionen kunne træffe foranstaltninger om at harmonisere dem i fremtiden, hvis der konstateres en fragmentering af det indre marked.
- (14) Artikel 3 i direktiv 2014/53/EU bør ændres for at omfatte grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning. Kategorier eller klasser af radioudstyr, der specifikt er omfattet af denne nye bestemmelse, bør beskrives nærmere i et nyt bilag til direktiv 2014/53/EU.
- (15) Direktiv 2014/53/EU bør også ændres med henblik på at indsætte en ny artikel, der omhandler kravene til levering af visse kategorier eller klasser af radioudstyr uden oplader. De berørte kategorier eller klasser af radioudstyr samt specifikationerne for opladningsløsninger bør specificeres i et nyt bilag til direktiv 2014/53/EU.
- (16) Artikel 10, stk. 8, i direktiv 2014/53/EU fastsætter, hvilke oplysninger brugsanvisningen skal indeholde, og der bør derfor indsættes yderligere oplysningskrav i denne artikel. Detaljerne vedrørende de nye krav bør specificeres i det nye bilag til direktiv 2014/53/EU. Disse oplysningskrav vil sætte forbrugerne i stand til at finde frem til den mest hensigtsmæssige eksterne strømforsyning, der er nødvendig for at oplade deres radioudstyr. Det bør være muligt at tilpasse disse krav i

⁵ USB-grænseflader for data og energi - del 1-3: Fælles komponenter – Specifikation for USB Type-C™-kabel og -konnektor".

fremtiden for at afspejle eventuelle ændringer af mærkningskravene for eksterne strømforsyninger, der kan blive indført i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF⁶.

- (17) Artikel 17 i direktiv 2014/53/EU, som fastsætter procedurene for overensstemmelsesvurdering, bør ændres for at tilføje henvisninger til de nye væsentlige krav, der skal indsættes i artikel 3 i nævnte direktiv. Fabrikanten bør derfor kunne vælge at følge den interne kontrolprocedure for at påvise overensstemmelse med disse nye væsentlige krav.
- (18) Artikel 40, 43 og 44 i direktiv 2014/53/EU bør ændres for at tilpasse henvisningerne heri til de nye bestemmelser, der indføres ved nærværende direktiv.
- (19) For at imødegå eventuelle fremtidige udviklinger inden for opladningsteknologi og sikre et minimum af fælles interoperabilitet mellem radioudstyr og opladere til sådant radioudstyr, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde med henblik på at ændre kategorierne eller klasserne af radioudstyr og specifikationerne vedrørende grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning, samt detaljerne om oplysninger i forbindelse med opladning. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016⁷. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (20) Direktiv 2014/53/EU bør derfor ændres.
- (21) De erhvervsdrivende bør have tilstrækkelig tid til at foretage de nødvendige tilpasninger af radioudstyr, der er omfattet af dette direktiv, og som de agter at bringe i omsætning på EU-markedet —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Direktiv 2014/53/EU ændres som følger:

- 1) I artikel 3 foretages følgende ændringer:

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (EUT L 285 af 31.10.2009, s. 10).

⁷ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

- a) I stk. 3, første afsnit, litra a), ændres "navnlig med universalopladere" til "bortset fra opladere til de kategorier eller klasser af radioudstyr, der er nævnt i bilag Ia, del I, og som specifikt er omhandlet i nærværende artikels stk. 4".

- b) Følgende stykke tilføjes:

"4. Radioudstyr, der henhører under de kategorier eller klasser, der er nævnt i bilag Ia, del I, skal være konstrueret således, at det opfylder specifikationerne for opladning fastsat i nævnte bilag for den relevante kategori eller klasse af radioudstyr.

Hvad angår radioudstyr, der kan oplades via kabel, tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 44 for at ændre bilag Ia på baggrund af den tekniske udvikling og for at sikre et minimum af fælles interoperabilitet mellem radioudstyr og opladere hertil ved at:

- a) ændre, tilføje eller fjerne kategorier eller klasser af radioudstyr
- b) ændre, tilføje eller fjerne tekniske specifikationer, herunder referencer og beskrivelser, vedrørende grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning for hver kategori eller klasse af det berørte radioudstyr.

Hvad angår radioudstyr, der kan oplades på anden måde end via kabel, tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 44 for at ændre bilag Ia på baggrund af den tekniske udvikling og for at sikre et minimum af fælles interoperabilitet mellem radioudstyr og opladere hertil ved at:

- a) indføre, ændre, tilføje eller fjerne kategorier eller klasser af radioudstyr
- b) indføre, ændre, tilføje eller fjerne tekniske specifikationer, herunder referencer og beskrivelser, vedrørende grænseflader til og kommunikationsprotokoller for opladning for hver kategori eller klasse af det berørte radioudstyr."

- 2) Følgende artikel 3a indsættes:

"Artikel 3a

Forbrugernes mulighed for at erhverve bestemte kategorier eller klasser af radioudstyr uden oplader

Når en erhvervsdrivende giver slutbrugere mulighed for at erhverve radioudstyr, der er omfattet af artikel 3, stk. 4, sammen med en oplader, skal slutbrugeren også have mulighed for at erhverve radioudstyret uden en oplader."

- 3) I artikel 10, stk. 8, tilføjes følgende afsnit:

"Radioudstyr, der er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 3, stk. 4, første afsnit, skal ledsages af oplysninger om specifikationerne for opladningsegenskaber og for

opladeren, som beskrevet i bilag Ia, del II. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 44 for at ændre bilag Ia, del II, ved at indføre, ændre, tilføje eller fjerne detaljer vedrørende disse oplysninger eller den måde, sådanne oplysninger skal angives."

- 4) I artikel 17, stk. 2, ændres "artikel 3, stk. 1" til "artikel 3, stk. 1 og 4".
- 5) I artikel 40 foretages følgende ændringer:
 - a) Overskriften affattes således:

"Procedure på nationalt plan i tilfælde af radioudstyr, der udgør en risiko eller ikke opfylder de væsentlige krav".
 - b) I stk. 1, første afsnit, tilføjes ordene "eller ikke opfylder mindst ét af de gældende væsentlige krav fastsat i artikel 3" efter ordene "samfundsinteresser, der er omfattet af dette direktiv".
- 6) I artikel 43, stk. 1, foretages følgende ændringer:
 - a) I litra h) ændres "oplysninger om den tilsigtede anvendelse af radioudstyr" til "oplysningerne".
 - b) Litra j) affattes således:

"j) artikel 3a eller artikel 5 er ikke overholdt."
- 7) I artikel 44 foretages følgende ændringer:
 - a) I stk. 2 indsættes følgende punktum efter første punktum:

"Hvad angår delegerede retsakter omhandlet i artikel 3, stk. 4, og artikel 10, stk. 8, tredje afsnit, tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter for en periode på fem år fra den *[PO indsæt venligst datoen for ikrafttrædelsen af dette direktiv]*."
 - b) I stk. 3 og 5 ændres "artikel 3, stk. 3, artikel 4, stk. 2, og artikel 5, stk. 2" til "artikel 3, stk. 3 og 4, artikel 4, stk. 2, artikel 5, stk. 2, og artikel 10, stk. 8, tredje afsnit".
- 8) Teksten i bilaget til dette direktiv indsættes som bilag Ia.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den *[OP indsæt venligst dato - 12 måneder fra vedtagelsen af dette direktiv]* de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen disse love og bestemmelser.

De anvender disse love og bestemmelser fra den [*OP indsæt venligst dato 12 måneder efter udløbet af overgangsperioden nævnt i foregående afsnit*].

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforordninger, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand